

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nate dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Z obzorja slovanske politike.

Razmere, v kakršnih živimo politično mi avstrijski Slovani, dejstvo, da se v naši državi na nečuden način zavira vsako delo v korist prebivalcev slovanske narodnosti v tej državi in naposled politični položaj, v kakršnem se nahajajo tudi Slovani zunaj naše monarhije, — vse to sili k resnemu razmišljanju pravega Slovana.

Zatorej se nam zdi jako umestno, ako v pogledu na sedanji politični položaj Slovanov priobčimo nekaj tozadevnih misli, kakor jih je izrazil dunajski list »Parlamentär« v svoji številki od 15. t. m.

»Parlamentär« pravi mej drugem:

»Po dosedanjih potih ne dospo Slovani tako kmalu do svojega cilja, namreč da postanejo gospodarji v svoji lastni hiši, to je: v vseh deželah srednje, vzhodne in južne Evrope ter da v teh deželah primerno odbijejo tuji naval na svojo posest. Z ozirom na posedanje slovanskih dežel v Lužici, Sileziji in v Poznanju od strani Prusije se zamore uprav z roko otipati kratkovidnost zapadnih Slovanov, ko vsaki tamošnji slovanski rod stopa sam svojo pot in celo na parlamentarnih tleh, v dunajski zbornici, in v kardinalnih vprašanjih kakor n. pr. v zadevi vzeučilišča, zastopniki posameznih slovanskih rodov ne korakajo skupno in ne delajo kakor jeden mož. Zaradi tega so tudi nasprotniki tako prešerni, zato oni brijejo norce iz slovanskih narečij (jezikov), katerim da treba »šibe« v podobi nemškega državnega, kulturnega in občevalnega jezika; zasmehujejo slovansko svobodomiselnost in željo po gospodarski osamosvojitvi, ponižujejo Slovane v dekle in hlapce, Nemce pa povzdigujejo v gospodo, zanikujejo slovansko književnost in vedo, — z jedno besedo: smatrajo Slovane za dozorjene, da se jih germanizuje in da se jim potom germanizacije pusti priti do viška nemške kulture.

Taka prešernost nasprotnikova pa je le sad posebitosti (individualizma) in narodne razdružljivosti mej Slovani, katera pogubna svojstva se nad njimi na ta način maščujejo in k škodi, katero jim ista donajajo, žeti morajo še zasramovanje.

Ako torej zapadni Slovani hočejo pojmiti pouk, kateri jim daje v tako bru-

talni obliki nasprotnik, tedaj ne smejo mirovati prej, da se priklopijo iz svojega suženjskega stališča kvišku do poklica vladajočega ljudstva.

Ako pa zapadni Slovani nočejo razumeti lekcije, katero mu neprestano podaja pangermanski nasprotnik, tedaj pa morajo konečno stopiti s pozorišča ter morajo po vzgledu polabskih Slovanov postati Prusi in Velikonemci.

Za sijajen vzgled bi zapadnim Slovanom lahko služili balkanski Slovani na Jugu, Srbi in Bolgari. Dinastično in narodno tekmovalje bi bilo te Slovane skoro uničilo in jih pripravilo ob državno politično samostojnost. Ta samomorilska politika v prilog tujim koristim, katere so se izkazale ne kot srbske in bolgarske, marveč kot protislovanske, je našla vrhunec v bratomorni vojni pri Slivnici in šele po pregnanju in oziroma umoru individualistov in separatistov pričelo je zopet polagoma ozdravljenje slovanskih balkanskih držav, združenje slovanskih močij Srbije, Bolgarije in Črnogore ter utrjevanje notranjih državnih odnošajev, ki bodo gotovo v prilog še pod tujim jarmom zdihujočim Slovanom stare Srbije in Makedonije.

Torej tudi balkanski Slovani so prejeli strašen pouk, ali so ga spoznali in uvaževali in so v tem spoznanju pokazali duri tujim spletkam na celi črti.

Odkar se je izvršila ta slovanska balkanska zveza proti velikonemskim načrtom orjaškega kolonijalnega podjetja na Vztoku, crpijo si tudi zapadni Slovani lahko nank za svoje nastopanje proti tujemu navalu in, pusteč v stran vsa lokalna nasprotja, se postavijo v uspešen boj za gospodstvo v svoji prvotni domovini na vsej črti od Belta do Adrije.

Brezobzirni pruski in velikonemški naval, ki pritiska na zapadne Slovane in kateri bi hotel udušiti Slovane tudi na balkanskem Jugu, meni pa, in to so pokazali zadnji dogodki v Vrešenu na pruskem Poljskem, da mu bode še lažja igrača uničiti slovanski rod doma na Pruskem, to pa zaradi tega, ker se nadeja, da proti temu ne bode odločnega odpora iz Rusije.

Da je temu zares tako, krivi so galiski Poljaki sami, ker tirajo protislovansko politiko in podpirajo trozvezo.

vzkliknil krčmar, zadržti, ozre se, pa šine kot splašena srna se skale v stran — na strmo stezo, vodečo nad prepadami.

»Lovil... Ujemil...« razlegne se klic Gušanec-Alija. In mahoma pahne krčmarja, da je padel ter se trkljal po strmini navzdol; na to pa plane sam za bežečo devojkjo.

Za Gušancem skočijo ostali tovariši, vsak po drugi stezi, da bi tako vjeli dekle v sredo.

Nastala je prava gonja v gorah.

Štirje roparji so lovili našo junakinjo. Z umeteljniške strani je bil ta lov podoben kaki bajestveni pravljici, ki so nam jih zapustili predkrščanski časi. Tu so bile: gore, pečine, jaruge in globeli, porastle z grmovjem, posamične semtertja raztresene bukve, korenike, ovijalke, divja priroda — in na teh tleh štirje oboroženi, širokopleči možje, leteči na vso moč za prestrašenim dekletom, ki je kar frlelo pred njimi.

Oko ni moglo slediti za to gonjo. Zdaj se je pokazala bežeča devojkja, zdaj

Tako »Parlamentär«.

Da si Poljaki s svojo dvorezno politiko zares mnogo škodujejo, o tem ni nikakega dvoma. Ali ravno dogodki v Vrešenu bi jih morali strezniti in pripeljati vsaj kot Slovane na pravo pot. S tem pa, da pri nas podpirajo trozvezno politiko proti koristim avstrijskih Slovanov, to jih označuje kot skrajne kratkovidneže. Vrešenska afera jim je v dokaz, da Prusi ne poznajo ozira do nikogar in poznajo le svoje koristi.

Ali kakoršni so Prusi proti Poljakom v svoji državi, jednaki bi bili proti nam drugim Slovanom, ako bi imeli čez nas tisto oblast kakoršno bi radi dosegli, ako bi le mogli. In to nam jih kaže kot naše prave sovražnike, pred katerimi nam je biti previdnim v vsem svojem političnem postopanju.

Kmetijske zadrage.

Paragraf 1. o kmetijskih zadrugah, kakor ga je sprejel državni zbor dne 12. t. m., se glasi:

»V smislu tega zakona in v smislu deželnih zakonov sklenjenih v tem okvirju se praviloma v vsakem sodnem okraju ustanovi stanovska kmetijska zadruga za ta okraj in v vsaki deželi za vso deželo. Te zadrage se imenujejo okrajne in deželne kmetijske zadrage. Deželni zakoni pa morejo določiti, da se zadrage izjemoma snujejo le za posamezne kraje v deželi ali tudi samo za en ali več sodnih okrajev skupaj, več deželnih zadrug ali tudi za posamezne skupine poljedelcev. Dež. zbori morejo tudi določevati, da se že obstoječe zadrage razdružujejo ali obstoječe združujejo po novih okrajih«.

Paragraf 2. določa namen kmetijskih zadrug, paragraf 11. pa delokrog. Ta dva paragrafa je zbornica sprejela v soboto dne 14. t. m.

Paragraf 2. se glasi: »Namen teh kmetijskih zadrug je, da se zboljšajo nrayne in gnotne razmere poljedelcev z gojitvijo skupnosti, z vzajemnim poukom in podporami, s pospeševanjem stanovske samozvesti, stanovskih združnih ter sploh gospodarskih koristi«.

Paragraf 11. se glasi: »Delokrog kmetijskih zadrug določa § 2. označeni namen. Osobito morajo te zadrage v okviru bodočih deželnih zakonov in statutov izvrševati naslednje naloge: a) po-

njeni preganjalci; pa so se pokazali, pa spet izginili. Zdaj so bili tu, zdaj jih ni bilo več. Od časa do časa so se razlegali klici:

»Lovil! Drži!«

Včasih je odmev prinašal tudi besedo: »Ujemil!«

Pa zopet se je slišalo:

»Lovil... Drži!...«

Borila se je na eni strani lahkota, na drugi strani pa moč: vsaka tranka se je trudila, da bi zmagala.

Toda Gušanec-Ali je ni pripeljal v harem mule (glavarja) Jusufa, dasi mu je bil ta obljubil zlata, kolikor ga bo mogel vzdigniti. Ali tudi Miloš je zastoj povpraševal po Milici. Izginila je bila. Mati mu je povedala le to, da nekaj straši na gorah. Milošu je pač hodilo na um: kako jo je bil enkrat jedva vjel, da mu ni padla v prepad, ko sta se bila srečala nenadoma; in kako je takrat strahoma mislil: kaj, ko bi se ta grozna nevarnost kdaj ponovila! Milice nikjer!...

sredovati pri nakupovanju poljedelskih potrebščin, ki jih te zadrage potrebujejo v svojem obratu; b) posredovati pri prodajanju zadrugnih kmetijskih pridelkov; c) pospeševati naprave pridobitnih in gospodarskih zadrug, da si ustanavljajo skladišča in zaloge za skupno prodajo kmetijskih pridelkov, da si ustanavljajo kleti, mlekarne, klavnice, pečnice in druga podjetja, ki morejo skupno uporabljati kmetijske pridelke. Ustanavljati pridobitnih in gospodarskih zadrug te stanovske zadrage ne smejo; d) ustanavljati in pospeševati zadrage in druga društva, ki morejo gojiti poljedelstvo in gospodarstvo ter sploh pospeševati razvoj poljedelskih razmer; e) ustanavljati nove in pospeševati že obstoječe posojilnice, osobito po Raiffeisnovem načinu v svrhu osebnega in lombardnega kredita; f) posredovati med zadrugniki in hipotečnimi bankami za neodpovedljiva, amortizacijska hipotekna posojila; g) posredovati pri konvertovanju visokoobrestnih v nižjeobrestna, odpovedljivih v neodpovedljiva, amortizacijska hipotekna posojila; h) sodelovati pri organizaciji in upravi produktivnih borz in trgov ter posredovati pri razsodiščih poljedelskih borz v okviru dotičnih določb; i) sodelovati pri zavarovanju poljedelcev in gozdarjev za življenje in starost, za slučaj bolezni, nezgod in onemoglosti, dalje pri zavarovanju proti ognju, toči in kužnim boleznim ter izvrševanju deželnokulturnih zakonov, v kolikor zadrugam to dopuščajo posebne določbe; j) pospeševati kmetijski pouk, predavanja ter shode poljedelcev; k) zbirati poljedelsko statistiko; l) posredovati in skrbeti za delo ter uravnavati pogodbe s poljedelskimi delavci itd.; m) skrbeti, da se nadzorujejo semena ter zadrugni promet s kmetijskimi preizkuševališči; n) zadrugnikom priskrbovati pravno pomoč; o) ustanavljati razsodišča za pravno razsojo preprirov mej zadrugniki in njihovimi pomočniki, mej zadrugami in člani ali mej člani samimi.

Stanovske zadrage imajo tudi pravico dajati nasvete državnim in avtonomnim oblastvom o stvareh in o vprašanjih, ki se tičejo stanovskih koristi; dalje imajo pravico sodelovati pri naredbah države in avtonomnih korporacij v prosopeh deželne kulture, osobito glede podpor in melioracij.

Ime Miloša Pocerca je zaslovelo. Sam Črni Jurij ga je postavil za vojvodo. Maščeval se je Miloš za nevesto; posekal Kulin-kapetana, ter mu vzel »zakleti meč«. »Da smo le meč dobili; za ostalo me ni strah!« govoril je vedno Radivoj... In Srbi so zmagali pri Pecki Turke pod Hadžibegom; pa pred Šabcem, kjer je padel Mehmet-kapetan, dva njegova sina in drugi odlični Bošnjaki. Dne 12. decembra 1806. je prišel tudi Beligrad Srbom v roke; l. 1807 so pridobili Šabac in Užico; l. 1810 pa Ložnico, Krajino, Aleksinac, Banijo, Paračino, Kruševac in starodavni, imenitni samostan Studenico.

No, in dandanes Srbija ni več pod jarmom. Ali kaj, da se človek ne more veseliti »slavnega« kraljevanja v slovanskem Piemontu?... Kaj, da i drugače simpatično poljsko ime vzbuja neprijetne spomine?... Kaj, da mora lastna rodna zemlja hraniti novodobne janičarje, ki divjajo, rohnijo, morijo okrog po deželi — ptujcu v veselje in posmeh! Ali je res ta rod uklet?

Oh, Miloš, Miloš!...

LISTEK.

Pod turškim jarmom.

(Odlomki).

Poljski: S. Milkowski.

(Konec.)

»Dalje!... dalje!...« silil je Gušanec-Ali. —

Krčmar se je pehal zasopen in znojen dalje. Večkrat je padel, pa se zopet pobral. Včasih se je ustavil, da bi razpoznal kraj in lego in vedno se je ogledoval, da ne zabloudi.

Nagroma se ustavi, stegne roke ter vzklikne:

»Tam je!...«

To je zavpil tako silno, da se je odmevalo na okoli.

Kazalec je bil obrnjen proti skali, ki je štrlela malo nad breznom; ž nje se je mogla videti Trstnica kakor na dlani. Na skali je stala Milica. Od daleč bi bil sodil, da je kip; tako negibljivo je stala. Nagnila se je malo naprej, dela levo roko nad oči in napela pogled. Ta je bil obrnjen proti Trstnici. — Ko je

§ 3. se glasi: „Člani stanovskih kmetijskih zadrug so praviloma vsi lastniki in užitarji zemljiških ali gozdnih posestev, ki niso izključno le za zabavo ali vpisana v železniški knjigi.

Deželni zbori pa morejo natančneje določiti, katera zemljiška ali gozdna posestva spadajo pod ta zakon.

Deželni zbori morejo določiti, da so:

- a) zemljišča, ki po večini obsejajo gozde,
- b) zemljišča, ki nimajo določene velikosti ali dohodka,
- c) zemljišča, ki presegajo gotovo velikost razsežnosti ali dohodka, izključena sploh iz zadrugne obveznosti ali pa da smejo za se osnovati posebne stanovske zadruge.

Ne glede na te izjeme je vsak lastnik ali užitar član one okrajne ali občinske zadruge, v katere okrožju leže njegova zemljišča. Čegar zemljišča leže v okrožju raznih zadrug, je član vseh dotičnih zadrug.

§ 4. določa, da okrajno glavarstvo, oziroma deželna vlada določata, kdo je v smislu § 3. lastnik ali užitar zemljišč. Ta paragraf je obveljal z dostavkom posl. Königa, da politično oblastvo razsoja „v sporazumu z avtonomno oblastjo“.

§ 5. se glasi: „Člani deželnih zadrug so vsi člani v isti deželi obstoječih okrajnih zadrug. Ako je v eni deželi več deželnih zadrug, določa deželni zbor, v katero deželno zadruko spadajo različne okrajne in občinske zadruge.

§ 6. „Člani zadrug so opravičeni svoje pravice in dolžnosti prepuščati svojim najemnikom. Deželni zbori morejo v tem oziru skleniti natančnejše določbe. Deželni zbori morejo določiti, ali smejo takozvani „contadini in koloni“ biti člani zadrug“.

§§ 4. in 8. določata, da nedoletne lastnike zemljišč v zadrugah zastopajo varuhi, juristične osebe pa pooblašenci.

§ 9. določa, da deželni zbori sklepajo glede odborov in delokroga posameznih zadrugnih organov. Deželni zbori morajo tudi določevati, ali se sprejmo v zadruge razne osebe (oskrbniki, učitelji, živinozdravniki itd.), ki sicer niso posestniki, a imajo zasluge za poljedelstvo.

§ 10. določa, da deželni zbori napravijo pravila za zadruge. Ta paragraf je obveljal brez debate.

Ker je bil § 11. vsprejet v zvezi z 2., pride na vrsto § 12, ki govori o pravnem stališču zadrug.

§ 13. se glasi v bistvu: Vse troške za ustanovitev in upravo zadrug plačajo zadrugniki, v kolikor se ne pokrijejo z drugimi dohodki. V ta namen določijo deželni zbori potrebne priklade k zemljiškemu davku.

Deželni zbor goriški.

Včeraj predpoludne se je sešel novi deželni zbor. Pred prvo sejo daroval je preč. gospod prošt sv. mašo v stolni cerkvi, katere se je udeležil poleg novih poslancev tudi Nj. ekselenca ces. kr. namestnik grof Goess. Po maši okoli 11 in pol so se zbrali v deželni dvorani vsi poslanci. Udeležil se je pa otvoritve novo izvoljenega deželnega zbora tudi Nj. ekselenca c. kr. namestnik grof Goess.

Ta naznani zbranim, da je Nj. Velič. cesar sklical za včeraj novo izvoljeni deželni zbor k svojemu prvemu zasedanju. Ob enem predstavi zbornici novo imenovanega deželnega glavarja v osebi dr. vit. Pajerja ter njegovega namestnika v osebi dr. Antona Gregorčiča, častitajoč obema na tem imenovanju.

Predstavi tudi zbornici vladnega komisarja v osebi c. kr. namestniškega svetovalca in voditelja c. kr. okr. glavarstva goriškega grofa Attemsa. Na to pozdravi vse druge poslance ter obljubi, da bo deželna vlada vedno na roke deželnemu zboru pri njegovem delovanju za koristi in prospeh cele dežele.

Po dokončanem namestnikovem govoru položita slovesno obljubo v njegove roke deželni glavar in njegov namestnik.

Deželni glavar dr. Pajer se zahvali najprej svojim volilcem, ki so mu izka-

zali zaupanje s tem, da so ga izvolili za deželnega poslanca. Potem pa prosi c. k. namestnika da sporoči na Najvišjem mestu njegovo prisrčno zahvalo za imenovanje deželnim glavarjem. Potem pozdravi novo izvoljene poslance in izraža upanje, da bodo vsi složno delovali za dobrobit naše dežele. H koncu pozove poslance, da vsak v svojem jeziku zakliče trikratni živio Nj. Velič. presv. cesarju Francu Jožefu I., kar se je tudi zgodilo.

Deželni glavar dr. Pajer povabi v obeh jezikih poslance, da položijo slovesno obljubo v njegove roke, prečitavši jim isto v obeh jezikih.

S tem je bila prva seja končana ter napovedana druga seja za peto uro popoldne.

Druga seja.

Popoldne okoli tri četrt na šesto je pričela druga seja. Na dnevnem redu so bile te-le točke: Trimesečni proračunski provizorij in proračun za l. 1902; overovljenje volitev deželnih poslancev; poročilo komisije, ki je bila poslana, da obišče razne norišnice ter da poroča, kaj bi bilo najprimernejše glede zidanja goriške deželne norišnice. Predno se je prestopilo k dnevnemu redu, prečita deželni tajnik zapisnik prve seje, ki se je potrdil. Potem naznani deželni glavar, da so došli deželnemu odboru nekateri dopisi od c. kr. namestništva, med temi oni glede gradnje železnice od Gorice do Červinjana ter oni glede uravnave hudoournika Grajsčeka. Deželni tajnik prečita celo vrsto došlih prošenj od strani dijakov, občin in drugih korporacij za podpore.

Glede prve točke dnevnega reda, o kateri poroča dr. Verzeznassi, se sprejme nujnostni predlog, da se predlagani proračunski provizorij takoj sprejme v vseh treh branjih. Glede dež. proračuna za l. 1902 se pa isti izroči finančnemu odseku, ki se je na predlog dr. Venutija izvolil per acclamationem in ki sestoji iz sledečih poslancev: Berbuč, Jakončič, Bolko, Verzeznassi, Panigai, Naglos in Holzer. Tozadavni predlogi deželnega odbora se glase:

Od 1. januarja 1902 do definitivne potrditve proračuna deželnega zaloge se bodo:

I. opravljali navadni uradni troški po potrebi v mejah proračuna dež. zaloge potrjenega za leto 1901, toda na račun kreditov, ki se določijo v dotičnih poglavjih in naslovih proračuna dež. zaloge za leto 1902.

II. pobirale za deželni zalog:

a) doklada po 15 % na državni zemljiški davek;

b) doklada po 17 % na državni hišno-razredni in hišno-najemninski davek;

c) doklada po 20 % na pridobnino (obrti davek), prihodnino (rentni davek) in na dohodnino večjih službenih plač (izvzemši osebno dohodnino upeljano z zakonom od 25/11 1896 drž. zak. št. 220). —

d) doklada po 80 % na državno užitnino mesa, vina in mošta;

e) davščina 1 krone od vsacega hektolitra na drobno potocnega piva.

Gledé načina za pobiranje dež. davščine na pivo, posebno gledé oseb, od katerih in pogojev, pod katerimi je ista davščina plačati, potem gledé pravice kontrole organov, ki jo imajo pobirati in gledé kazenskih odredb v slučajih prestopkov, se analogično vporabijo postavna določila, ki so vpeljana za pobiranje državne užitnine na vino.

III. Pooblašča se dež. odbor, da se posluhuje za zgoraj navedeno dobo kreditov dovoljenih vsled zborovih sklepov let 1900 in 1901.

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1. Nalaga se deželnemu odboru da sklep visokega deželnega zbora od 25. julija 1901 št. 3995 točka 1—4 takoj izvrši.

2. Pooblastuje se deželni odbor da preskrbi denarna sredstva, da se pokrijejo troški za izvršitev zgoraj navedenih zborovih naročil s kreditnim začetjem, ki ga smatra najprimernejim, iz finanč-

nega stališča naj prikladnejim in iz ekonomičnih ozirov naj ugodnejim deželnemu gospodarstvu.

Pri verifikaciji volitev so bile potrjene vse volitve razun izvolitve dr. Treota in Klavžarja. Proti dr. Treotovi izvolitvi so vložili kraški volilni možje protest, v katerem so dokazali, da je bila izvolitev dr. Treota ne postavna, ker ni imel dr. Treo v smislu določb našega deželnega volilnega reda niti aktivne niti pasivne volilne pravice.

Izvolitev Klavžarja pa se je izvršila popolnoma pravilno in ni bilo sploh nobenega postavnega razloga, radi katerega bi se zamogla ista ovreči, to pa tem več, ker je zadnji hip okrožno sodišče predsedništvu deželnega zbora zaznanilo, da je državno pravdnštvo ustavilo vse poizvedbe, ki so se vršile proti Klavžarju vsled ovadb od strani — „Sočinega“ uredništva, ter da ni našlo nobenega povoda proti Klavžarju kazensko postopati.

A gnjusni napadi v „Soči“ in hujskanje od strani njenih kolovodij proti Klavžarju je vendar doseglo svoj namen pri Italijanih, ki so z naprednjaki vred glasovali proti izvolitvi Klavžarjevi. Poročilo komisije v zadevi zidanja nove deželne norišnice odstopilo se je posebnemu odseku, v katerega so bili izvoljeni poslanci Berbuč, Bolko, Tuma, Valentiniš, Verzeznassi, dr. Graziadió Luzzatto in Michielli.

Na to se je seja zaključila ter napovedala prihodnja seja za četrtek 2. januarja 1902.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. — Pojasnilo in odgovor na dopis iz učit. krogov v zadnji št. „Soče“. — Tudi omenjeni dopis sloni, kakor doslej še vsi od te strani, na laži, obrekovanju, napadanju in izživljanju. Kajpak, na trnju ne raste zlahtno sadje!

Prav rad bi bil prezrl tudi te izrodke in pojave propalosti, podlosti in zlobe, ki nam pričajo, da v dopisnikovih možganih ni vse v redu, ali k odgovoru me sili dolžnost do društva, kateremu imam čast predsedovati, kakor tudi dolžnost, zavrniti laži in obrekovanja, s katerimi mi hoče „napredni“ tovariši škodovati in me pri predstojnikih očrnuti.

1. Pozivam dopisnika, naj jasno in razločno pove, v čem so se društveniki „Slomšk. podružnice“, kakor taki pregrešili. „Napredni“ tovariši nas pri vsaki priliki izživljate in napadate z besedo in po časnikih zato, ker si prizadevamo privesti vse stanove v deželi do složnega in skupnega delovanja, a vi pa rušite, kar mi zidamo; kje je pravica, kje krivda? Ali vaša omika ne sega dalje, nego do zmerjanja, laži, obrekovanja? Sramujte se! Kar se tiče predavanja, ki smo ga oglasili za 19. dan nov., smo že navedli vzrok, zakaj je izostalo. Ako bi bil prišel „napredni“ dopisnik ob določeni uri na določeno mesto, bi nas bil našel pripravljen za predavanje, ki bi se bilo tudi vršilo, ako bi bilo došlo primerno število poslušalcev. Za „naprednjake“ vohune in lažnike nam ni mar, ker iz doberga namena ne prihajajo med nas! Še celo v naše žepe vohajo!

Predavanje, ki se je imelo tedaj vršiti, ne izostane, pride na vrsto pri prvi ugodni priliki, kadar se bo nam zdelo primerno.

2. Dopisnikovo trditev, da sem postal na svojem lepem mestu nemogoč zaradi š. glob in da zaradi tega proč silim, imenujem hudobno in neumno laž, kajti moje stališče je v tem obziru tako dobro, da si boljšega ne želim.

K tej dopisnikovej zlobnosti pripominjam še, da vsak učitelj mora vedeti, da š. kazni ne prisoja učitelj, ampak c. k. okr. š. svet na predlog kr. š. sveta na podlagi državnih in dežel. š. postav, katere je dolžan vsak državlján vestno in natančno izpolnovati — posebno pa predstojniki, h katerim se prištevajo tudi učitelji. Vrhunec zlobe in neumnosti je toraj, ako se učitelj spotika na vestnem

izvrševanju š. postav svojega tovariša. Se ve, lepše in tudi koristnejše je za učitelja, ako ne pride pri ljudstvu v zamero zaradi kazni, ali je pa to vestno, ali je to v zmislu postav, ali je to boljše za dotične otroke, za deželo in državo, no o tem zaslepljenci in kratkovidneži ne razmišljajo, sicer bi ne mogli s takimi neuznostimi na dan.

Nevednost je najdražja reč v deželi. Pomilovanja vredna občina, ki ima učitelje in odgojitelje takih nazorov v 20. stoletju!

Ali se bomo čudili nevednem ljudstvu, ako se včasih spozabi proti postavam, ko imamo še učitelje, ki se spotikajo in celo v zlo štejejo svojim tovarišem vestno izvrševanje postave in dolžnosti. —

H koncu moram še povedati, zakaj si želim proč iz lepega kraja, da ne bo dopisnik še nadalje s tem trosil laži. Prvi pogoj zadovoljnemu življenju na deželi je za omikanca primerno stanovanje. Kajti tu je človek navezan edino le na svojo hišo v vsakem obziru, bodisi glede družbe, hrane i. dr. Ako nima vseh potrebosti doma, je trpin, slabši od berača, kateremu je vsaka hiša odprta. Ker jaz nimam takega stanovanja, zato si želim proč, v kraj, kjer bi imel to, kar mi je neobhodno potrebno — lepo stanovanje. Da bi šel stanovat v kako mokro in nezdravo hišo in si s tem pokvaril zdravje sebi in družini, v stanovanje, ki ni dostojno za moj stan, k temu me ne prisili nikdo!

V zasmeh občanarjem pa tudi nočem služiti, kakor oni „napredni“, ki je imel sobo v podzemeljskem listnjaku in ščetinarja za sosedo v pritličju!

Gg. udje okr. š. sveta, ki kraj poznajo, vedo, kakošna stanovanja se — tam dobe. To ve tudi en učit. zastopnik, ki je videl tedanje moje stanovanje. To ve tudi in lahko izda o tem spričevalo en zdravnik. To vem pa še najbolje jaz, ki nosim posledke slabega, vlažnega stanovanja še dandanes.

Če lažnjivemu dopisniku tako ugaja moj lepi službeni kraj, naj se le oglasi, rad mu ga prepustim!

3. „Ljubeznjivi“ tovariš me tudi dolži, z naneom mi škodovati, da sem na dan volitve dež. poslancev agitoval. Pozivam lažnjivca in obrekovalca, naj imenuje le enega, katerega bi bil pregovarjal ali nagovarjal v zmislu njegove trditve! Kaj meni, da pojdem k njemu po dovoljenje, po katerih ulicah imam hoditi in s kom govoriti! Taki ste „napredni“ učitelji! a potem se še pritožujete, da nočem z vami občeovati (v „Uč. Tov.“); kdo naj občeuje s takimi hudobnimi tovariši!

Bodite odkritosrčni, plašč hinavščine s sebe, priznajte načelo pravičnosti in postave, pa bomo lahko občeovali, tako pa ne!

4. Kar se tiče deputacije, ki se je oglasila za dobro stvar, bi bil dopisnik pač najbolje storil, da o tem molči, ko še jaz molčim in trpim, ki sem prizadet. Značilno in zadosti žalostno pa je vse, kako, da smo prišli tako daleč, da morajo deputacije iskati pravice učiteljem.

5. Glede onega nesrečnega tovariša, ki ima iti v gore, rečem le toliko, da človek, ki se še more škodoželjno smejati k njegovej pretužnej osodi in ga v tej nesreči še zasmehovati, ko mora z osmimi otroci in bolno soprogo v najžalostnejši kraj naše dežele, tak človek je slabši od vsake zveri — najstrašnejša zver v človeški podobi!

Sramota za učiteljski stan!

Ako bi bili mi tako hudobni, v hipu spravimo ednega „naprednega“ ne samo v gore, ampak „ven“ — ste razumeli? Ako ne dopisnik, razumel nas bo gotovo oni, kogar se tiče in še kdo drugi.

6. Zlobni „napredni“ dopisnik ne pušča v miru niti zasebnih razmer svojih tovarišev, marveč jih vlačí v javnost, v politične liste — z eno besedo: naš „napredni“ „poštenjak“ se poslužuje najpodlejših sredstev, da očrni svoje tovariše in jim po mogočnosti škoduje, jako „ple-

Razsodnim čiteljem menda pač ni
treba družih pojašl!

Protipruske demonstracije v Moskvi.

Listi poročajda so se o Božici primerile v Moskvi velike protipruske demonstracije zaradi dogodkov v Vresnu. Okoli 5000 ljudi se je zbralo minuli ponedeljek pred nemškim glavnim konzulatom, ki so bili: „Doli s krivniki!“, zbili so sposlopja pruskega orla ter ga pohodili v tlo. Ko je prišla policija, se je ljudstvo mrmraje razšlo.

Zadnja poročila govore o novih stiskah Angležev in sicer v južnem delu Transvaala, zlasti v polici mesta Johannesburg. Angležkimastnikom v Johannesburgu je prepovedano podajati se iz mesta brez revolverjev, ker obkoljujejo mesto burski oddelki. Navno so Angleži pozaprl 200 mirnih mestnih burskih prebivalcev, ker so jih otolžili, da so v tani ti z Buri zunaj mesta proti Anglikem. O teh ujetnikih s govori, da jih Angleži najbrže ustrelé. Ugleško nasilstvo se pojavlja nasproti žurom v najhuji meri, kjer se to zgiti more. In to se dogaja na uprav ožen način v takozvanih koncentracijskih taborišcih, kjer se nahajajo po burih posestvih polovljene ženske in otroci. S temi ujetniki, zlasti z ženskami dajo angleški vojaki tako zverinsko, dabi oskrnili pero, ako bi o tem pisa Neštevilni žensk celo v nežni starostieži bolnih v teh taborišcih na nasledh angleške krutosti. Z ujetniki se sploh dela slabše nego z živino. Za hrano injo le slabo moko in na pol gnjilo mes od padlih konj. Večina njih zbolí intudi umje vsted take hrane in pa splo vsled nečloveškega ravnanja ž njimi. Dokaz neznosnemu stanju v teh taboriñ je paé umrljivost, ki je znašala v zajem polletju 12.431, od katerih je ilo 10.113 otrok. Povprečno število mrih je že narastlo nad 50%. Ali vklj tolikim žrtvam Buri ne odnehalo in kjejo prisiliti Angleže, da se umaknejo. In to se utegne tudi kmalu zgoditi, ke Angleži vkljub skrajno lažnjivim porčilom o svojih zmagah izgubljaio pogo na vsej črti. Minuli teden so bili zopetudo poraženi pri Klipriverju, pri Vdefortu in Tafelskopu, kjer so od cele gadrone ostali sami štirje vojaki.

Govori se, da se v kratkem snideta Krüger in angleški premier-ministr lord Rosbery k pogovoru glede miru.

Najnovejša poročila prinaša zopet prešinjajočo vest o novi burzskizmagi proti Angležem. Sam lord Kitchenebrzjavlja v London, da so bile njegove četehudo poražene dne 24. t. m. v dvehkrajih in sicer pri Tweefonteinu, i Bet-lehemu. Pod vodstvom genialnej Deweta se je izvršil napad na Angleže, katerih je padlo 400 mož. — Ta zvešča je silno potrla vse kroge v Londonu, kajso slavili Buri svoj letošnji sveti čer.

Vojna v južni Ameriki.

Mej argentinsko in čilensko drvo je nastal resen spor, ki utegne v katkem spremeniti se v pravo vojno. Na obeh straneh se vrše velike vojne priprave, zidajo se tovarne za izdelavo orožja, streljiva in uniform. Mej državama je pretrgano vsako diplomatsko občevarje in pričakovati je vsaki hip, da si državi napovesta pravcato vojno.

Deželnim glavarjem na Goriški
je imenovan vitez Pajer, njegovim na
mestnikom pa dr. Gregorčič.

Č. g. Jos. Ličan, kaplan na Placut v Gorici, je imenovan za tajnika kn nadšk. ordinarijata ter ob enem za dvor-nega kaplana Njega Eminencije. Česti-tamo!

Za „Šolski Dom“ plačali predsedništvu: I. G. v K. kot novoletno darilce v proslavi ljudske izobraževalnice „Šolski Dom“ 10 K; č. g. Jakob Ukmar nabral med gg. bogoslovci 13 K 10 h. Hvala!

Za „Božičnico“ v „Šolskem Domu“
so nadalje darovali: g. c. kr. prof. Berbuč
5 K, neimenovani za več parov čevljev
usnja. Iskreno zahvalo izreka „vodstvo
ljudske šole“ v „Šolskem Domu“.

Za otroški vrtec v Podgori sta darovala preč. montaignor dr. Fr. Sedej in preč. g. vikar v stolni cerkvi Tončič vsaki po 3 K.

Podobna govora ces. kr. namestnika izelnega glavarja v slovenskem jeziku priliki otvoritve našega deželnega zbora slovit tako-le, in sicer namestnikov:

„Njegovo Veličanstvo presv. cesar je blagovolil z najvišjim patentom z dne 12. dec. sklicati deželni zbor poknežene grofovine Goriške in Gradiške na današnji dan in imenovati z najvišjim sklepom z dne 20. t. m. deželnim glavarjem dr. Alojzija vit. Pajera pl. Monriva in njegovim namestnikom dr. Antona vit. Gregorčiča.

Imam čast predstaviti oba gospoda
in častitati jima k imenovanju.

Pozdravljam novo izvoljeni visoki
deželni zbor v imenu cesarske vlade,
katera upa, da bode delovanje tega zbora
kakor v zadnjih sejah tudi takrat ko-
ristno za deželo; v to bodem pripomogel
radovoljno. Imam čast predstaviti Vam
vladnega zastopnika grofa Henrika
Attemsa“;
in deželnega glavarja:

„Dovolite častiti gospodje, da med tem ko Vas lepó pozdravljam, ob enem tudi konstatujem na podlagi skušenj zadnjih let, da se v skupnem sodelovanju rešitev prašanj, ki se tičejo deželnega zastopstva ne samo omogoči, ampak tudi izdatno pospeši, ako se to odkritosrečno in iskreno storiti hoče.

Ta skušnja vzbuja v meni upanje, da bo v tej zakonodajni dobi tudi mogoče vsled Vaše pomoči sklepati o vseh ekonomičnih vkrepih vsled od dne do dne se množočih gospodarskih in socialnih potrebščin ter slediti progresivno napredku novih idej“.

Blatoustnež v „Soči“. — Nek
blatoustnež poroča v „Soči“, da n' dr.
Gregorčič, ko je zavzel predsedniško
mesto za nekaj časa, spregovoril nobene
slovenske besede, ko je vodil razpravo.
To je laž, o kateri se je prepričala vsa
zbornica in vsa natisnena galerija.

Divjaštvo naprednjakov. — Ko je v včerajšnji seji junak dr. Tuma, zaščiten po poslanski imuniteti, s hripavim glasom sikal svojo notranjo vsebino proti gosp. Klavžarju, zatulila je naprednjaška mularija, zbrana na galeriji prkarat prav po živalsko, dočim niso naši somišljeniki, kojih je bilo zbranih lepo število na galeriji, niti črhnil, ko se je ovrgla dr. Treotova izvolitev.

Zakaj je bil prav za prav dr. Tuma opuščen iz učiteljske službe in na kaj vse prisega dr. Tuma? — Mnogo se je že o tem govorilo in pisalo, zakaj da je bil ta človek opuščen iz učiteljske službe. Mi bi mislili, da bi moral on sam, dr. H. Tuma, najbolje vedeti, zakaj je bil opuščen. Ali ta človek je v svojih odkritjih tako nedosleden, da o njem ne more danes živa duša več vedeti pri čem da je. Svoječasno je pisal v svojem glasilu, da je bil zaradi tega opuščen iz službe, ker je nastopal in odločno deloval za izvolitev narodnega kandidata Obreze proti nemškutarskemu kandidatu Deu-u. Prikazati se je hotel torej kot narodni mučenik. Drugi so temu oporekali, ter so trdili, da je dalo nekaj drugega povod šolskim oblastvom, da so ga odpustile iz službe. Njegov trabant je zagnal vsled tega strašansko vrisk in pisk, češ, da so ta očitanja podlo obrekovanje in lopovske laži, proslavljajoč dr. Tumo še vedno kot narodnega mučenika. — V včerajšnji deželnozborni seji pa je dr. Tuma povedal, da je bil zaradi tega opuščen iz službe, ker je zagovarjal prosto državo. Mož je torej samega sebe loputnil po zobeh ter pokazal, da je pozabil kaj je pisal takrat, ko je pisal, da je bil zaradi tega opuščen iz učiteljske službe, ker je agitiral za kandidate Obreze. Če je torej res, da je dalo povod njegovemu opuščenju iz službe njegovo navdušenje za prosto državo, vprašamo: kaka spaka je ta »prosta država«?

Je-li to morebiti republika, ali celo prosta država v onem ponenu, kakoršnega propagirajo — anarhisti? In na prosto državo, rekel je dr. Tuma včeraj v seji, da tudi danes prisega. No, dr. Tuma prisega na marsikaj. Leta 1897 je prisegal na shodu v Ajdovščini na geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“, v svoji „zahvali“ do volilcev je prisegel na geslo: „Vse za svobodo, omiko in na-predek!“ včeraj je prisegel na „prosto državo“ in jutri ta mož mogoče že pri-eže na prorokovo brado ali pa na — brahamovo lédje!

In tak človek naj bi sodil v deželni
or in tak človek naj bi bil pravi za-
govornik našega slovenskega ljudstva!

„Soča“ in rajnki profesor Kragelj. — „Soča“ je napadala in blatila rajn-
ka prof. Kraglja, ko je že stal tako
reč z obema nogama v grobu. Še 26.
oktobra je pisala o njem med drugim:
Gled prof. A. Kragelj je vsled bolezni
mrgo na dopustu, katerega pridno po-
ra za klerikalno agitacijo. V penzijo ne
ma iti, boljši je odpust od leta do leta.
Dor. Gredolčič ni pridobil slovenske nu-
narju od vlade še prav ničesa, prav

dober pa je za pridobivanje takih osebnih dobrot, kakor n. pr. ti odpusti. Prof. Kr. pa je Gregorčiču sila hvaležen.

Kako so pokojnika žalile take podlosti, vedo tisti, ki so imeli priliko z njimi občevati. In zdaj se skušajo hinavci še opravičevati, češ, da so bili proti pokojniku obzirni!

Dan plačila pride tudi za take časnikarske hijene!

Ime smrdljivih „Tutti frutti“ je sicer izginilo iz „Soče“, a pohujšljiva pisava in vsebina tega lista je ostala. Ne morejo, pa ne morejo izhajati brez luže — nekatere živali! Tudi „Soča“ mora svoje pero vsako toliko pomočiti v gnojnico, da se ne izneveri svojemu poklicu. V svoji zadnji številki ovaja neko osebo, češ da je šla ravno opoldne k. po ulici sv. Krista, da bi je nikdo ne videl. Ta pornografičen dopis podtika sicer „Soča“ „učiteljskim krogom“, a menda se ne varamo, ako trdimo, da je tudi ta dopis duševni produkt znane barabe v gosposki suknji.

Gospode dr. Tumo, prof. Seidla, dr. Gruntarja, oenologa (vinoloka) Konjedic-a in tovarnarja Jakila, ki sedé v u redniškem nadzorovalnem odboru „Soče“, vprašamo: Ali Vas ni nič sram tako pohujšljive in ostudne pisave lista, kateri Vi nadzorujete?

Ali se ne sramujete take vrste
ovaduštva?

Iz učiteljskih krogov nam pišejo: Da se šolska nadzorstvena oblast na Goriškem bolj ravna po starih birokratičnih nazorih kakor pa po pravih določilih prave vzgoje in plodonosnega poduka, naj priča nastopno dejstvo:

V Gorici obdržavajo se vsako leto okrajne učiteljske konference, katerih se morajo vdeležiti vsi učitelji; pri teh konferencah se razpravlja v italijanskem jeziku. Slavenskim učiteljem so s tem zamašena usta, ker ne morejo pri konferenci naznaniti v svojem jeziku želja in potrebščin svojih šol; sploh pa se tudi ne drzno govoriti v materinščini, ker bi se s tem zamerili gotovim prijateljem. Merodajni visoki gospodje se tudi niso nikdar brigali za to, da bi ubogi slovenski učitelji pri omenjenih konferencah pospeševali smoter glede šolstva.

In ta brezbriznost odločujočih faktorjev trajala bi gotovo do sodnega dne, ako bi jo pri zadnji konferenci ne bil spravil na dnevni red obče znani in spoštovani mestni nadučitelj gosp. Anton Jacobi kot član stalnega učiteljskega odbora. Ta je namreč uložil dobro ute-meljen utok, da se razdeli konferenca po narodnostih v deželi; utoku je tudi c. kr. deželni šolski svet ugodil, tako da so imeli 17. decembra konferenco le ita-lijanski učitelji mestnih goriskih šol.

Glede utoka omeni neki polvladni tržaški list sarkastično, kako je mogoče, da je moral podrejeni gospod svoje predstojnike opomniti na to, da se spolnjujejo šolske postavbe. — Bodoči konferenci, katere se morajo vdeležiti učitelji mestne slovenske in rosentalske šole, učitelji in učiteljice učiteljsča in vadnice, predsedoval bo okrajni nadzornik Finžger. — Učiteljem zasebnih šol je dovoljena vdeležitev le s posvetovalnim glasom.

Pri tej konferenci naj se toraj oglase sè svojimi željami in zahtevami slovenski učitelji!

Škrlatica v mestu Gorici pojema, kajti v zadnjih dneh se ni pojavil več noben novi slučaj.

Iz Livka nam pišejo: Veselje tukajšnjih „naprednjakov“ trajalo je le od 20. nov. do 2. dec., toraj le 25 dni. Upali so do zadnjega, da „Drejač“ se svojim uplivom pridobi nekaj vilinskih mož za svojo stranko. Prišel je 6. dan dec. in „Derjač“ je prav lahko brez vsake priprege pripeljal zmago domov. Naši najbolj zagrizeni „naprednjaki“ niso hoteli verjeti, da so premagani. Dne 14. dec. pa je prišel sam „Čarga“ iz Tomina na Livek in svojim pristašem zatrjeval, da je zmagala „nerodna stranka“. Dasiravno so tukajšnji naprednjaki nekoliko nazaj, so vendar spoznali, da jih hoče ta „kunštini Jakop“ le farbat. Toliko že vedo naši „naprednjaki“, da je sedem več kot tri. Slabe volje in obupan jo je potem odkuril Jakop domov v Tomin.

Zadnje vreme. — Tako slabih božičnih praznikov, kakor so bili letošnji pri nas že skoro ne pomnimo. Oba božična praznika je neprestano kakor s škafom lilo z neba. Zato so bile tudi ulice v našem mestu oba praznika skoro prazne, ker so ljudje raje ostajali pri domu. Vsled tolikega deževja so vode zopet silno narastle in naredile več ali manj škode po raznih krajih dežele. Po bližnjih hribih pa je zapadel sneg.

Iz Podkrajja nam pišejo: V Vipavi bil je dne 12. dec. t. l. obsojen Podkrajski župan, Gregor Trkman, strasten „na-

prednjak“, na denarno kazen 60 kron oziroma 6 dni zapore in v poravnavo sodnijskih stroškov, ker je v neki „liberalni“ gostilni rekel, da je Podkrajski župnik, Anton Mezeg, kupčeval v sv. mašami ter imel „kšefta“ 40 gld. Da je bila ta županova trditev grdo žaljenje časti, dokazala sta z nepobitnimi dokazi župnikov zastopnik g. dr. Janez Brejc in župnik sam.

Župan je dobil toraj dobro zdravilo za svoje „napredno“ obnašanje in resni coljubje.

„Slovensko bralne in podporno društvo v Gorici“ oddajalo bode dražbenim potom svoje časnike v društveni sobi dne 29. decembra 1901 od 11. do 12. ure predpoludne.

Letni občni zbor „Bralnega društva na Cesti“ bode 29. decembra 1902 ob treh popoldne.

Razglas. — Deželni odbor naznaja s tem, da je podelil pobiranje deželne davščine po 1 krono od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva za leto 1902 in za celo deželo gosp. vit. Karolu Poma v Gorici. — Županstva so povabljeni, da objavijo to v svojih občinah, posebno pa dotičnim obrtnikom.

Cena petroleja je padla. — Sliši se, da nekateri trgovci po deželi še vedno prodajajo petrolej po 20 in 22 novčičev liter, dočim je cena petroleju še precej padla in se ga v mestu dobiva po 14 novcev liter. Opozarjamo na to naše ljudstvo, da se bode vedelo ravnati.

Oporoka čudaka. — V Pragi je umrl dr. Bohuslav Jirus, ki je v svoji oporoki določil, da se mora njegovo pohištvo 200 let shraniti.

Enajstleten deček zaklal svojega součencea. — Iz Newporta v Ameriki se poroča: Enajstletni učenec Edie Armines je zaklal z nožem na ulici domov grede svojega sošolca Jožefa Creelman. V šoli je namreč Creelman zelo slabo čital in tudi na druga učiteljeva vprašanja dajal nezadostne odgovore. Učitelj ga je pokaral, za kazeno pa postavil k šolski deski. Zaradi tega ga je začel Armines zasmehovati in na različne načine dražiti. Tudi ko sta šla proti domu, se je še na ulici nadaljeval prepir. Tretji učenec pa se je potegnil za mlajšega Creelmana in je vrgel na Arminesa kos opeke, ravno v tem hipu pa je priskočil tudi Creelman proti Arminesu in ga je prijel za ramo. Armines pa je ves razjarjen potegnil velik žepni nož in je sunil Creelmana v prsi, na kar se je poslednji zgrudil na tla in je v malo minutah umrl. Ko je mladi zločinec videl, kaj je storil, se je spustil v beg in se je skušal skriti za prvi hip v ognjegasni postaji, kjer je bil njegov stric načelnik ognjegascev. Tam je tudi skril svoj nož, ki je bil še krvav. Mladega morilca dolgo niso našli, ko pa je čul njegov stric o njegovega zločinu, ga je sam izročil oblasti. Obda dečka sta iz odličnih rodbin, v katerih vlada sedaj velika žalost.

Strážna železniška nesreča v Ameriki. — Na Wabash železnici v bližini Adrian Mich. je stoin petdeset ljudi izgubilo svojo življenje vsled tega, ker sta dva brzovlakla trčila drug ob drugega. V dveh vozeh jednega vlaka so bili priseljenci in pripoveduje se, da je vse v jednem vozu doletela smrt in da je samo polovica v drugemu vozu ostala pri življenju. Uzrok nesreče je bila zmotnjava telegrafičnih povelj. Ponesrečeni potniki so bili v razdrtih vozovih tako zagodenji, da se niso mogli izruvati. Grozni ta položaj pa je postal neizmerno hušji, ko je začelo v razdrtih vozovih med popotniki goreti. Oni, kateri niso našli smrti mahoma, so se pekli do smrti. Ves vlak priseljencev je objel plamen in kmalu so vozovi s potniki vred bili goreči kup, iz katerega so se čuli srce pretresajoči kriki in kliči po pomoči. Tik železniče stanujoči farmerji so prihiteli ponesrečenim na pomoč, ter so skušali rešiti one, kateri niso bili preveč na dnu goreče mase. Mrtvece, večinoma Italijane, so farmerji pozneje položili v svoje hiše, ranjene pa so odpeljali v bolnišnico v Peru, Ind. Tudi več naših rojakov je bilo na ponesrečenem vlaku in tudi ranjeni so bili nekateri. Ako je kdo izmed njih srede našel tako grozovito in žalostno smrt na tuji zemlji, to danes še ne moremo poročati. Govori se, da se smrtno ni poškodoval noben Slovenec. VPueblo (Bessemer) je došlo — tako se poroča — nekaj rojakov in rojakinj, kateri so bili na tem vlaku. Ti naši rojaki, ki so ostali pri življenju so: Alojzij Jean, Miha Gvar, Janez Zobec in Anton Mihelič, na potu v Pueblo, Golo, ter Ana Kraševac, Katarina Plut in Ana Jakše namenjene v Denver, Colo.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

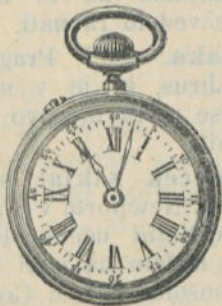
v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Jakob Šuligoj

urar v Gorici,

Gospodska ulica hiš. št. 25, priporoča svojo

prvo slov. urarsko delavnico in popravljavnico ter zalogo ur vseh vrst in kakovostij, na dalje raznovrstne šivalne stroje najnovejših sistemov in najboljše kakovosti, vse po zmernih cenah. — Vsako popravilo je jamči edno leto, šivalne stroje za pet let.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25, (v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljave prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Joehmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Podpisana naznanjata slavnemu občinstvu da sta prevzela na svojo roko

mlin v Prvačini,

ter zagotavlja, da bosta vedno skrbela za točno in pošteno postrežbo.

Imata tudi hleve za živino. Cenjenim družinam se zatorej prav toplo priporočata

Frančeškin & Cjan.

Dr. Emil Marcus

očesni zdravnik in operater iz

Trsta,

Ordiniral bode v Gorici vsako nedeljo od 3.—5. ure popoldne v hiši št. 37 Corso Giuseppe Verdi, v pritličju,

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4.90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,

„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Priporoča se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gospodska ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbi, kakor: sukno, platno, prelino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte, nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 % polumesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštne stroške.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju

pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotrčih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwennerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

Pianino in glasovir

se odda po nizki ceni. — Kje, pove naše upravnistvo.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8 priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Odlikovana kleparska delavca

Artur Makutz

Ozka ulica št. 1. — Gorica — Via Setta št. 1.

Priporoča svojo zalogo kleparskih izdelkov vseh vrst, ter izvrši v najkrajšem času vsakovrstna kleparska dela ponajnovjšem sistemu natanko po naročilu.

Postavlja strelovode po zvonikih, šc. poslopjih itd.

Za jesensko in zimsko sezono

Razno modno in drugo jesensko kakotudi zimsko blago, za dame in gospode, toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi, nova trdka:

J. Zornik prva in jedina slonska trgovina te stroke v Gorici, Gospodska ulica št. 7, tik „Krojaške zadruge“, v hiši „Goriške udske posojilnice“.

Najceneje, najbolja in najlepša izber vsakovrstnih okraskov za obleke, zimskih svilnenih in volnenih rut, šerp, redpasnikov, nogavic, rokavic, otroških oblek, dežnikov, blusen, peril za gospode, krasnih kravat, Jaeger podoblek, svile za lišp in bluze, ameta, pliš, čepic za otroke, domačih čevljev za dame, gospode iproke, cerkvenih čipk, modrecev i. t. d. — Najceneje skladišče vsih prebščin za gosp. šivilje in gospode krojače. Naročila iz dežele izvršajo se točno proti poštenu povzetju.

Brez vsab konkurence!

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

pisnik ne razmer svojih javnost, v

arise ple-